

Bryssel 10.12.2013
COM(2013) 903 final

2013/0437 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

liiallisen alijäämän olemassaolosta Kroatiaassa

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

liiallisen alijäämän olemassaolosta Kroatiaassa

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', ja erityisesti sen 126 artiklan 6 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Kroatian esittämät huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) SEUT-sopimuksen 126 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on vältettävä liiallisia julkisen talouden alijäämiä.
- (2) Vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteena on terve julkinen talous, jolla pyritään vahvistamaan hintavakauden edellytyksiä ja saavuttamaan uusien työpaikkojen syntyä edistävä vahva ja kestävä kasvu.
- (3) SEUT-sopimuksen 126 artiklassa tarkoitettu liiallisia alijäämiä koskeva menettely, jota on selkeytetty vakaus- ja kasvusopimukseen kuuluvalla liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1467/97¹, edellyttää päätöstä liiallisen alijäämän olemassaolosta. SEUT-sopimukseen liitetyssä liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa annetaan tarkemmat määräykset liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanosta. Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 479/2009² esitetään yksityiskohtaiset säännöt ja määritelmät mainitun pöytäkirjan määräyksen soveltamiseksi.
- (4) Jos komissio katsoo, että jäsenvaltiossa on tai siellä voi ilmetä liiallinen alijäämä, se antaa SEUT-sopimuksen 126 artiklan 5 kohdan nojalla asiasta lausunnon kyseiselle jäsenvaltiolle ja ilmoittaa asiasta neuvostolle. Otettuaan huomioon SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla antamansa kertomuksen sekä talous- ja rahoituskomitean SEUT-sopimuksen 126 artiklan 4 kohdan nojalla antaman lausunnon komissio katsoi, että Kroatiaassa on liiallinen julkisen talouden alijäämä. Komissio antoi tämän vuoksi Kroatialle asiasta lausunnon ja ilmoitti asiasta neuvostolle 10 päivänä joulukuuta 2013.³

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6.

² EUVL L 145, 10.6.2009, s. 1–9.

³ Kaikki Kroatian liiallista alijäämää koskevaan menettelyyn liittyvät asiakirjat ovat saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/croatia_en.htm.

- (5) SEUT-sopimuksen 126 artiklan 6 kohdan mukaan neuvoston olisi otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion mahdolliset huomautukset ennen kuin se kokonaistilanteen arvioituaan päättää, onko jäsenvaltiossa liiallinen alijäämä. Kroatiaa koskevan kokonaistilanteen arvioinnin perusteella voidaan todeta seuraavaa.
- (6) Vuoden 2013 talousarvion tarkistuksen sekä Kroatian hallituksen hyväksymän, parlamentille 14 päivänä marraskuuta 2013 toimitetun vuoden 2014 talousarvioesityksen⁴ mukaan Kroatian viranomaiset ennakoivat, että julkisen talouden alijäämä on 5,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013, kun se vuonna 2012 oli 5 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja odottavat alijäämän pysyvän samalla tasolla vuonna 2014 ja supistuvan vähitellen vasta vuosina 2015 ja 2016. Marraskuun 5 päivänä julkistetussa komission syksyn 2013 talousennusteessa arvioidaan julkisen talouden alijäämän ylittävän merkittävästi SEUT-sopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen jo vuonna 2013 ja kasvavan yli 6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2013–2015, ellei tämän kehityksen pysäyttämiseksi toteuteta toimenpiteitä. Kuten komission SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla antamassa kertomuksessa todetaan, ennakoidut ja ennustetut alijäämät ylittävät SEUT-sopimuksessa määritetyn viitearvon eivätkä ole lähellä sitä. Viitearvon ylittymistä voidaan pitää poikkeuksellisenä vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitettulla tavalla. Erityisesti se on osittain seurausta vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitettua vakavasta taloudellisesta taantumasta. Talouden toimeliaisuuden arvioidaan vähentyneen lähes 12 prosenttia vuoden 2008 huippulukemista. Reaalisen BKT:n ennakoidaan supistuvan edelleen vuonna 2013 ja kasvavan hieman vasta vuonna 2014. Komission yksiköiden yhteisesti sovittua menetelmää käyttäen laatiman arvion mukaan potentiaalisen tuotannon kasvu pysähtyi vuonna 2009, kääntyi laskusuuntaan vuonna 2010 ja on siitä lähtien pysytellyt negatiivisena. Tuotantokuilu on ollut vuodesta 2009 lähtien negatiivinen, ja vaikka sen arvioidaan supistuvan vähitellen ennustejaksolla, sen ennakoidaan kuitenkin pysyvän negatiivisena vuoteen 2015 asti. Tämä kertoo taantumien syvyydestä ja laaja-alaisuudesta. Viitearvon ennakoitua ylittymistä ei kuitenkaan voida pitää väliaikaisena vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitettulla tavalla. Kroatian viranomaisten ennusteiden ja komission syksyn 2013 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä ylittää merkittävästi viitearvon myös vuosina 2014 ja 2015. Alijäämäkriteeriä koskeva SEUT-sopimuksen vaatimus ei näin ollen täyty.
- (7) Hallitus ennakoi vuoden 2014 talousarvioesityksessä velkasuhteen kasvavan 58,1 prosentista vuonna 2013 62 prosenttiin vuonna 2014, 64,1 prosenttiin vuonna 2015 ja 64,7 prosenttiin vuonna 2016. Nämä luvut ovat hieman suuremmat kuin syyskuussa 2013 annetuissa talous- ja finanssipolitiikan suuntaviivoissa esitetyt luvut. Suuntaviivoissa hallitus ennakoi velkasuhteen olevan 56,6 prosenttia vuonna 2013, 60,6 prosenttia vuonna 2014, 63,4 prosenttia vuonna 2015 ja 65,3 prosenttia vuonna 2016. Komission syksyn 2013 talousennusteessa vuoden 2013 julkisen talouden velkaennuste on 59,7 prosenttia suhteessa BKT:hen. Ellei politiikkaa muuteta, velkasuhteen odotetaan kasvavan yli 60 prosenttiin vuonna 2014 eli ylittävän SEUT-sopimuksessa vahvistetun 60 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen. Tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen mukaan marraskuussa 2013 toteutettu dollarimääräisten joukkovelkakirjojen liikkeeseenlasku kasvattaisi velkasuhteen yli 60 prosentin

⁴

Talousarvioesitystä ei ole laadittu EKT-95:n mukaisesti. EKT-95:n mukaiset vuosia 2009–2012 koskevat alijäämäärviot ovat 1,5–3,3 prosenttiyksikköä suuremmat kuin kansallisin menetelmin ilmoitetut luvut. Erot johtuvat lähinnä siitä, että EKT-95:n mukaisissa alijäämäluvuissa on otettu huomioon eräitä takausmaksuja, velan siirtämisä sekä velan takaisinmaksu eläkeläisille.

viitearvon jo vuoden 2013 loppuun mennessä. Asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 1 a kohdassa säädetään, että velkakriteerin mukaista vaatimusta katsotaan myös noudatetun, jos komission talousarvioennusteet osoittavat, että vaadittu eron pieneneminen suhteessa viitearvoon tapahtuu kolmen vuoden jakson aikana, johon sisältyvät sitä viimeistä vuotta seuraavat kaksi vuotta, jolta tiedot ovat saatavilla. Viranomaisten ja komission ennusteet osoittavat, että velkasuhde on kasvussa jatkuvasti suurten alijäämien ja talouden heikon toimeliaisuuden takia, ja kehityksen arvioidaan pysyvän samansuuntaisena koko ennustejakson ajan. Tämän vuoksi Kroatia ei kykene saavuttamaan velan supistamiselle asetettua viitearvoa eikä noudattamaan velkakriteerin mukaista SEUT-sopimuksen vaatimusta.

- (8) SEUT-sopimuksen määräysten mukaisesti komissio on analysoinut myös muita merkityksellisiä tekijöitä SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla antamassaan kertomuksessa. Kuten asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 4 kohdassa täsmennetään, sellaisten maiden osalta, joiden velkasuhde ylittää viitearvon, nämä tekijät voidaan ottaa huomioon alijäämäkriteerin noudattamista koskevaan päätökseen johtavissa vaiheissa ainoastaan, jos julkisen talouden alijäämä pysyy lähellä viitearvoa ja viitearvon ylittäminen on väliaikaista, mikä ei toteudu Kroatian tapauksessa. Velkakriteerin noudattamista arvioitaessa on otettu huomioon merkitykselliset tekijät ja erityisesti syvä ja pitkään jatkunut taantuma sekä ulkoiset olosuhteet, joista ei ole ollut tukea. Siitä huolimatta komissio katsoo, että velkaa koskeva SEUT-sopimuksen arviointiperuste ei täyty,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kokonaistilanteen arviointi osoittaa, että Kroatiassa on liiallinen alijäämä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Kroatian tasavallalle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*